

آدیه خونین

روایت بازماندگان و شاهدان عینی از بمباران مراغه
و گذری بر مظلومیت شهدا

رضا شاد

سرنامه	: حقوقی بنیاد، رضا، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: آدینه خونین: روایت بازماندگان و شاهدان عینی از بهاران مراغه و گذری بر مظلومیت شهدا/ به کوشش رضا حقوقی بنیاد؛ ویراستاران: اسماعیل نجد اسکندریان - رباب آقایی
مشخصات نشر	: تبریز: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (آذربایجان شرقی)، سپاه عاشورا، انتشارات ۳۱ (سی و یک)، عاشورا، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۳ ص. مصور (پیشی رنگی)، عکس: ۱۶/۲۵/۵/۳۱
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۰۲-۸۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
عنوان دیگر	: خاطراتی تکان دهنده از شهدای مظلوم و بازماندگان بهاران مراغه.
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- شهیدان -- سرگذشتنامه
موضوع	: Martyrs -- Biography -- ۱۹۸۸-۱۹۸۰, Iran-Iraq War --
موضوع	: شهیدان -- ایران -- مراغه -- سرگذشتنامه
شناسه ایسه	: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (آذربایجان شرقی)، سپاه عاشورا، انتشارات سی و یک عاشورا
رده ادبی کنکره	: DSR1۶۲۵
دبندی دیویدی	: ۹۵۵/۰۸۲۳۰۹۲۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۸۰۰۳۹

آدینه خونین ۳۱ عاشورا

آدینه خونین

عنوان	: آدینه خونین
نویسنده	: رضا حقوقی بنیاد
ناشر	: انتشارات ۳۱ عاشورا
صفحه آرای	: امیر حدیری
ویراستاران	: اسماعیل نجد اسکندریان - رباب آقایی
نوبت چاپ اول	: زمستان ۱۳۹۸
امور چاپ و صحافی	: آذربادگان
شمارگان	: ۱۰۰۰ جلد
قیمت	: ۲۵۰۰۰۰ ریال
شابک	: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۹۰۲ - ۸۳ - ۹
نشانی	: تبریز، تقاطع خیابان حافظ و پاستور، ساختمان شهید مدنی - طبقه اول، انتشارات ۳۱ عاشورا تلفن: ۰۴۱-۳۴۷۲۱۸۲۲

- ۱۳ . اشاره
- ۱۷ . مقدمه
- ۲۱ . بمباران ۱۱۱۱

مرحله اول بمباران (۱۳۶۵/۱۱/۱۲)

- ۲۸ . اماکن بمباران شده در مرحله اول
- ۲۹ . خیابان ۱۲ متری شهید آقابای (۱۲ متری ارسلان)
- ۲۹ . طلایه
- ۳۰ . قالی خونین
- ۳۳ . شهید: کریم رحمتی
- ۳۴ . شهید: سعلی رحیمی
- ۳۵ . شهید: اسکندر حاتمی
- ۳۵ . شهید: بهراد چترانگی
- ۳۶ . شهید: مهدی علی
- ۴۲ . محله ۱۲ متری (سروغ)
- ۴۵ . شهید: ایران عوی
- ۴۶ . شهید: مسعود فروغ
- ۴۶ . شهید: ناهید فروغ
- ۴۸ . محله شهیدلر (شهیدین)
- ۴۸ . مسافران باغ بهشت (خانواده پینه دوز)
- ۵۵ . شهید: هاید. پینه دوز سلطانپور
- ۵۶ . شهید: فاطمه قربانی
- ۵۷ . شهید: سمیه پینه دوز سلطانپور
- ۵۸ . شهید: سولماز پینه دوز
- ۵۹ . محله شمس آباد (خانواده بدر محجوب)
- ۵۹ . بازمانده
- ۶۲ . شهید: حبیبه خوش طلعت
- ۶۳ . شهید: عادل بدر محجوب

- ۶۵ . شهید: پریسا بدر محجوب
- ۶۶ . شهید: وحیده بدر محجوب
- ۶۷ . شهید: میترا بدر محجوب
- ۶۸ . شهید: رقیه نویدی
- ۶۹ . خیابان شهید مصطفی خمینی (دانشسرا)، خانواده اسلامی
- ۶۹ . کوچه شهید رزاقی
- ۷۲ . شهید: مریم تورانی فر
- ۷۳ . شهید: مهری اسلامی
- ۷۴ . محله سبزیچی ها
- ۷۴ . شهید: خورشید ظروفی

مرحله دوم بمباران (۱۳۶۵/۱۱/۲۲)

- ۷۹ . محله: ریخت آباد - آری! «مسجد سنگر است»
- ۸۳ . محله: ۵، خردا (خانواده) جلالت آذر - میهمانان خدا
- ۸۵ . شهید: بیار بنایر لویی
- ۸۵ . شهید: طاهره جلالت آذر
- ۸۶ . شهید: جعفر جلالت آذر
- ۸۷ . شهید: رضا جلالت آذر
- ۸۷ . شهید: فاطمه مصیبی
- ۸۸ . شهید: معصومه تیموری

مرحله سوم بمباران (۱۳۶۵/۱۱/۲۹)

- ۹۴ . خاطرات
- ۹۴ . صحنه حیرت آور
- ۹۴ . گویی میدان کربلاست
- ۹۳ . لطف پروردگار

مرحله چهارم بمباران (۱۳۶۶/۱۲/۲۱)

- ۱۱۰ . محله: بنالار (۱) خانواده آذر می - حجله خونین
- ۱۱۴ . شهید: خاقان ستارزاده
- ۱۱۵ . شهید: آمنه آذر می

- ۱۱۵ . شهید: فاطمه آذر می
- ۱۱۶ . شهید: ماهرخ آذر می
- ۱۱۷ . شهید: صفر آذر می
- ۱۱۸ . شهید: سعید آذر می
- ۱۱۸ . شهید: وحید آذر می
- ۱۱۹ . شهید: جعفر آذر می
- ۱۲۰ . شهید: عبدالله آذر می

۱۲۱ . محله بنالار (۲) خانواده طهماسبی و پور محمدی

- ۱۲۱ . در جست و جوی گمشده
- ۱۲۶ . شهید: یونس طهماسبی بلوک آباد
- ۱۲۸ . شهید: فاطمه طهماسبی
- ۱۲۸ . شهید: زهرا طهماسبی
- ۱۲۹ . شهید: رقیه طهماسبی
- ۱۳۰ . شهید: کینا خیری
- ۱۳۰ . شهید: زهرا طهماسبی
- ۱۳۱ . شهید: سرخوش پور محمدی
- ۱۳۲ . شهید: هادی پور محمدی
- ۱۳۳ . شهید: لیلا پور محمدی
- ۱۳۴ . شهید: رقیه فرد بلوک آباد

۱۳۵ . محله بنالار (۳) خانواده وند باقری - آخرین وداع

- ۱۳۹ . شهید: لیلا وند باقری
- ۱۴۰ . شهید: رقیه پرهیخته
- ۱۴۲ . شهید: زهرا وند باقری
- ۱۴۲ . شهید: فاطمه وند باقری
- ۱۴۳ . شهید: خدیجه وند باقری
- ۱۴۳ . شهید: محمدرضا وند باقری

۱۴۵ . محله بنالار (۴) خانواده ابراهیم قام آذر - فاجعه

- ۱۴۶ . شهید: قاسم آقاجانیپور
- ۱۴۷ . شهید: رضا ابراهیم قام آذر
- ۱۴۸ . شهید: صفیه عباسیان
- ۱۴۸ . شهید: حشمت ابراهیم قام آذر
- ۱۴۹ . شهید: محمد ابراهیم قام آذر
- ۱۵۰ . شهید: الناز ملک پور قدیم

- ۱۵۱ . محلہ بنالار (۵) خانواده نجفی
- ۱۵۲ . شهید: قنடاب پور احمدیان
- ۱۵۴ . شهید: فریدہ نجفی
- ۱۵۴ . شهید: زہرا نجفی
- ۱۵۵ . شهید: مہدی بلاڑ
- ۱۵۶ . شهید: مہناز نجفی
- ۱۵۷ . شهید: حسین نجفی
- ۱۵۸ . محلہ بنالار (۶) خانواده شهید امیر شاکری
- ۱۵۸ . پناہگاہ خونین
- ۱۶۱ . شهید: نجات الہ امیر شاکری
- ۱۶۲ . شهید: زہرا امیر شاکری
- ۱۶۳ . شهید: پروانہ امیر شاکری
- ۱۶۵ . محلہ بنالار (۷) خانواده کریمیان
- ۱۶۵ . شہادت شہان
- ۱۶۸ . شہید: رقیہ صاحب
- ۱۶۹ . شهید: احمد کریمیان
- ۱۶۹ . شهید: زکیہ کریمیان
- ۱۷۰ . شهید: محسن کریمیان
- ۱۷۱ . محلہ بنالار (۸) خانواده بی بی رحمتی
- ۱۷۱ . شهید: فرخندہ علیزادہ
- ۱۷۱ . شهید: لیلا تقی پور حسنی
- ۱۷۲ . شهید: مہین تقی پور حسنی
- ۱۷۳ . شهید: عفت تقی پور حسنی
- ۱۷۴ . محلہ بنالار (۹) خانواده فیضی
- ۱۷۴ . مصیبت
- ۷۵ . شهید: مرتضی فیضی
- ۷۵ . شهید: فاطمہ مجیدی
- ۱۷۷ . شهید: رقیہ فیضی
- ۱۷۷ . شهید: مہدی فیضی
- ۱۷۹ . محلہ بنالار (۱۰) - خانواده زال
- ۱۷۹ . شهید: حقیقہ فیضی
- ۱۸۰ . شهید: امیر زال

- ۱۸۱ . شهید: رقیه زال
- ۱۸۲ . شهید: مینا زال
- ۱۸۳ . محله بنالار (۱۱) خانواده احمدی
- ۱۸۳ . شهید: بدرالنسا احمدی
- ۱۸۴ . شهید: سلمه جوادی بهنق
- ۱۸۵ . شهید: رشید احمدی
- ۱۸۶ . محله بنالار (۱۲) خانواده علیزاده
- ۱۸۶ . شهید: مریم علیزاده
- ۱۸۷ . شهید: سنبل قاطع
- ۱۸۸ . شهید: نسرین قاطع
- ۱۸۹ . محله بنالار (۱۳) خانواده نعمانی
- ۱۸۹ . شهید: روغ نعمانی
- ۱۹۰ . شهید: زینب محبی
- ۱۹۱ . شهید: زراپیم حسو در آذر
- ۱۹۲ . محله بنالار (۱۴) خانواده محمدنژاد پروین
- ۱۹۲ . شهید: معصومه شاه آدی
- ۱۹۳ . شهید: بهرام محمدنژاد پروین
- ۱۹۴ . محله بنالار (۱۵) سایر شهدای پناه . خونین
- ۱۹۴ . شهید: منیره میرزایی
- ۱۹۵ . شهید: شامه بی سپار
- ۱۹۶ . شهید: لیلا رحیمی
- ۱۹۷ . شهید: تلی محمدی
- ۱۹۸ . شهید: داود امیری
- ۱۹۹ . شهید: قربانعلی انوری
- ۲۰۰ . شهید: جهانبخش قیچلو
- ۲۰۱ . شهید: حاجیه بایرام زاده
- ۲۰۲ . محله مظلومین (۱) خانواده کاظمی ثانی
- ۲۰۲ . شهید: فرید کاظمی ثانی
- ۲۰۴ . شهید: حامد کاظمی ثانی
- ۲۰۶ . محله مظلومین (۲) خانواده قدسی
- ۲۰۶ . شهید: علی قدسی

- ۲۰۷ * شهید: سهیلا قدسی
- ۲۰۹ * سایر شهدای بمباران
- ۲۰۹ * شهید: معصومه کیانی
- ۲۱۰ * شهید میر جعفر میراسدی
- ۲۱۰ * شهید: علی صابری
- ۲۱۱ * شهید: حبیب صابری
- ۲۱۲ * شهید: قسم قسمتی
- ۲۱۳ * شهید محمد رضا بهروز نژاد
- ۲۱۸ * شهید: لیلا سلیمی
- ۲۱۹ * شهید: عادل باقری
- ۲۱۹ * شهید: بتول جعفری نجد یآوری
- ۲۱۹ * شهید: علی باقری
- ۲۱۹ * شهید: هادی باقری
- ۲۲۱ * جانان: چهار مرحله بمباران

اعداد و آمار

- ۲۲۳ * فهرست محله‌های ... شده در چهار مرحله:
- ۲۲۵ * آمار واحدهای مسکونی خسارت دیده
- ۲۲۶ * تعداد شهدا به تفکیک جنسیت و سن
- ۲۲۷ * آمار و ارقام بمباران شهرها در زمان جنگ ...

(قطعه شعر)

- * فهرست منابع
- * عکس‌ها و ضمائم

• اشارہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

شہادت: زیبا ترین غزل دیوان عشق، حماسه و جانبازی، معراجی
هم ردیف وصال، بذل جان و مال جانان، پلی به سوی جهان ابدی و
سعادت، چشمه حیات و فنایی که شیرین است، می باشد.

شہید؛ خداگونه ترین مخلوق و سرخ ترین گل زمین است، انسانی
که عقل را بنده دل و دل را در بند دوست نهاده و با احرام خون سرخ،
پروانه وار به طواف کعبه وصال در آتش محبت رست سوخته است.

بفرموده امام راحل شہدا لشکر مخلص خدا بودند و سرانجام نجاتی
پرافتخار و حیات بخش این به خدا پیوستگان و مردان بی ادعا به ما درس
ایثار و پایداری داد. طراوت یاد و روح پاک این عزیزان، زمینه برگزارد

یادواره بزرگداشت شہدای گرانقدر شهرستان مراغه را فراهم آورد تا
اندکی از دین خود را نسبت به ایثار و از خودگذشتگی دلیر مردان و
سبز قامتان تاریخ اسلام که بی شک داشته هایمان همچون قطره ای کوچک

و ناچیز در برابر این اقیانوس عظیم می باشد ادا نموده باشیم.

یادواره شهدا برای آن اقامه گردید تا سخن از کسانی باشد که حاضر نشدند لحظه‌ای از غرور مقدسشان دست بردارند. آنانی که در مدرسه عشق ثبت نام کرده و بر گلدسته‌های رفیع آن اذان شهادت و رشادت سردادند و در میقات پابرهنگان و اندیشه پاک اسلامی جای گرفته و نام و نشان در گمنامی و بی‌نشانی یافتند و امام بزرگوار، آن مراد عشاق و پیرچمدار راه سرخ حسینی، همواره به خلوص و صفایشان غبطه می‌خورد.

همچنین در راستای رسالت زینبی، وظیفه سنگینی که در قبال ملت ایران به ما حق ریخته شهدای مظلوم کشورمان برگردن ما است، داشتن بصیرت، علوم، روح ولایت‌مداری و استقامت میثم‌تاری است و برای رسیدن به این مقصد باید پیوسته مطیع و گوش به فرمان ولی فقیه زمان، حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب بوده و سنگرهای دفاع از دستاوردهای انقلاب اسلامی و ارزش‌های معنوی را خالی نگذاریم و نیز با روشنگری و پیام‌رسانی، نسل جوان را از ترندهای شیطانی و خطرناک ایادی استکبار آگاه سازیم و بکوشیم تا نوجوانان و جوانان میهنمان را که صحنه‌های مقاومت، شهدای هشت سال دفاع مقدس را شاهد و ناظر نبودند با مضمومیت آشنا کنیم. از آنجایی که رزمندگان اسلام را ملت ایران بویژه مردم شهرستان مراغه پشتیبانی می‌کردند مورد غضب سردمداران صهیونیست و پانزهاره و عوامل آن‌ها قرار گرفتند و با بمباران این شهر ثبات پلید خود را عملی نمودند و دست به فجیع‌ترین جنایات تاریخ زدند و جمع کثیری از خانواده‌ها را داغدار نمودند و ما این فجایع غیر انسانی را از طریق این

مجموعه منتشر می‌نماییم تا مدعیان دروغگو رسوا گردند.

در اینجا لازم است از باب «مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمَخْلُوقَ، لَمْ يَشْكُرِ الْخَالِقَ» از همه کسانی که به نحوی همت خود را معطوف ادای این تکلیف مقدس، جمع آوری، تألیف، طراحی، صفحه آرایی، ویراستاری و سایر خدمات این کتاب نموده‌اند از جمله: خانواده‌های معظم شهدا و سپاه پاسداران، اعضای پایگاه مقاومت شهید مدنی، فعالین مخلص بسیج خواهران، محققین محترم انجمن اسلامی تشیع در سال‌های ۷۷ و ۱۳۷۶، راداران، حوهران دلسوز و فعال در ستاد یادواره بزرگداشت شهدای شهرستان، اعضای گردآورنده محترم کتاب برادر رضا حقوقی بنیاد، برادر گرامی حاج حسن زارشی عکس بردار صحنه، خدمتگزاران محترم گنجینه شهدا و بارکنندگان مرکز حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس سپاه عاشورا و رسانه تقدیر و تمکیر نموده و از خداوند متعال برای سعادت و رستگاری همگی سئالت می‌نمایم.

محمد حبیب الهی

رئیس ستاد یادواره بزرگداشت شهیدان شهرستان مراغه

و

مدیر مرکز حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، به عا و را